

Τοῦτο τὸ γράμμα ἀποφάσεως φωνῆς καὶ ὁνόματος ἐξ ἐπινοίας τῆς μεγάλης Δυνάμεως τῆς ἀπεράντου. Διὸ ἔσται ἐσφραγισμένον, κεκρυμμένον, κεκρυμμένον, κεκαλυμμένον, κείμενον ἐν τῷ οἰκητηρίῳ, οὖ ἡ ῥίζα

TO SLOV TEGELERICATIO DA OEI

THIS OUR RESULTATION OF THE PROPERTY OF THE PROP

γράμμα τοῦτο: Κύο εἰσί παραφαίδες τῶν ὅλων αἰώνων, μήτε ἀρχὴν μήτε πέρας ἔχουσαι, ἀπό μιᾶς jízns, ňtis éotí súvalis olyń dópatos, dkatálnitos, wy h mia paivetal avobev, htls eoti meyaln SÚVALIS, VOŨS TŨV ÖLOV, SIÉTIOV TÀ TÁVTA, ĂPONV, Ñ sè ètépa kátwbev, ènivoia meyáln, bhleia, yevvõoa tä nävta. Eveev ällinlois ÀVTIOTOIXOŨVTES OUZUYÍAV EXOUOI, KAÍ TÒ HÉOOV aláothha éhpaívouoiv áépa ákatálhktov, hinte ápxhy máte népas éxovta. Év sè toútụ Nathp ó

The Apóphasis Megálē Attributed to Simon Magus Retrotranslated into Syriac & Hebrew with Interlinear Key

Dedicated to my father

by Joseph Gebhardt-Klein, M.A. Philosophy 2024 (Revised)

Based on:

Origen [Hippolytus], Refutationis Omnium Haeresium 6.18 (PG 16c:3220d-3222c).

Copyright © 2024 Joseph Gebhardt-Klein Self-published on academia.edu

This text is protected by copyright but may be shared with others as long as it is free, unaltered, and the original authorship is acknowledged with the copyright notice intact. Any updates will be available on the author's academic profile:

nevada-reno.academia.edu/JosephGebhardtKlein

Cover art: colorized woodcut of the "Death of Simon Magus" from Hartmann Schedel, *Liber chronicarum* (Nürnberg: Anton Koberger, 1493), f. 262b.

All languages and texts are set in a typeface whose glyphs were designed by the author for personal font use.

Table of Contents

Preface: A Few Words	i
Texts: Greek, Syriac, Hebrew, and English	1
Appendix: Interlinear Key	10
11 /	
References	21

Preface

A Few Words

The Apóphasis Megálē attributed to Simon Magus survives only incompletely via testimonia of the heresiological work of Hippolytus, *Refutation of All Heresies*, wherein the author disparages Simon for allegedly plagiarizing from the pre-Socratics, producing a philosophy unoriginal, uninteresting, and ironically uninformative about the targeted character of its animus. Accordingly, the work has seldom been viewed but through the lens of anti-philosophical religious apologetics and interpreted not just as inconsequential to religion, but to philosophy, the humanities, and history itself. Nevertheless, such framing of the work makes little sense of its most early and influential "heresiarch" of Christianity, who by all accounts came from an ancient Semitic religious milieu, specifically the early-Samaritan heterodox Dositheans, and from which tradition holds numerous other offshoots came to predominate in the ancient world.

Recent research into Dosithean Samaritanism better situates Simon's figure² and signals a need for reassessment within that context. In the process accusations of

¹ This retrotranslation only covers the large overt quotation of the work's incipit. Although more could be reconstructed from surrounding shorter testimonia, that would require more than retrotranslation. The Greek text is taken from Origen [Hippolytus], *Refutationis Omnium Haeresium* 6.18 (PG 16c:3220d-3222c).

² Ruairidh MacMhanainn Bóid plausibly argues the Apóphasis Megálē was authoritative to all Samaritans (Sebuaeans and Dositheans alike) and interestingly glossed by a non-Samaritan. Specialists should defer to the author's new book, *A Samaritan Plan of Religious History*: https://www.academia.edu/107952789/Bóid_Samaritan_Plan_of_Religious_History_First_version.

plagiarism from pre-Socratic philosophy are shown up as unconvincing and superficial, hinging upon mere coincidences of terminology. Instead, a profound doctrine of hermaphroditic self-generate Deity is found, one stemming from first-century Samaritan sectarianism and shockingly influencing the Coptic *Gospel of Thomas* (GosThom).³ This retrotranslation into Syriac and Hebrew is commenced in order to better appreciate the shared-Semitic nomenclature and expression common to the heterodox theology of diverse sectarian offshoots of Simonianism in antiquity. An interlinear key is included in the appendix to facilitate cross-linguistic study of the text.

Joseph Gebhardt-Klein, M.A. Philosophy

 $^{^3}$ Cf. Apóphasis Megálē 15 with GosThom 50. Although containing similar language, GosThom's vorlage evidences clear signs of syncretic borrowing, corroborating claims in the Clementine *Recognitions* 3:3 echoed in Eusebius' *Ecclesiastical History* 2.13.7: see Joseph Gebhardt-Klein, *Proof for a Hebrew Vorlage behind the Gospel of Thomas, Its Priority to the Synoptics, and the Simonian Distortion of the Text* (self-pub., academia.edu, 2024), 6–10.

Texts

Greek, Syriac, Hebrew, and English

τῆ Ἀποφάσει τῆ μεγάλη

הַמַּאֲמַר הַגַּרֹל מאמר הנבא

The Great Utterance (Apóphasis Megálē)

[Prologue 1]

Τοῦτο τὸ γράμμα ἀποφάσεως φωνῆς καὶ ὀνόματος ἐξ ἐπινοίας τῆς μεγάλης δυνάμεως τῆς ἀπεράντου.

השאה השאה המאמי א לה המשא השהא השאה השלה השלה השלה השלה השאה בל מאים

:בְּלִי־סְרְ: מַּבְּלִי־סְרְ: This is the writing of the utterance of the voice (Phóné)⁴ and the name from out of the intellect (Epínoia)⁵ of the limitless great power (Dúnamis).⁶

^{4 &}quot;Phóné" (voice) is the emanation of the mother of the Word (Lógos), cor. to (בוֹל בּלֹם בּלֹם), "inner-voice," possibly in dialectical antithesis to the Aramaic בו בחובל, בבים (Barbéló), "outersilence."

⁵ "Epínoia" (intellect) is the emanation of Sophía (wisdom), corresponding to Hebrew דְּכְמָה עִּלְּאָ, or "supernal wisdom" (הְּכְמָה עִלְּאָה).

^{6 &}quot;Dúnamis" corresponds to Syriac של and Hebrew מוֹב: cf. testimonia to the Book of Elkasai/Elxai of which "[b]oth forms of the name go back to the Aramaic מול כסי אונה, which Epiphanius (Haer. 19.2.10) correctly translates as 'hidden power.' It is not possible to decide whether Elchasai was his own name or a sobriquet (like that, for example, of Simon Magus in Acts 8:10)." W. Schneemelcher, New Testament Apocrypha, vol 2. (Louisville, KY: Westminster John Knox Press, 2003), 685.

[Prologue 2]

Διὸ ἔσται ἐσφραγισμένον, κεκρυμμένον, κεκαλυμμένον, κείμενον ἐν τῷ οἰκητηρίῳ, οὖ ἡ ῥίζα τῶν ὅλων τεθεμελίωται.

הלך נומא נומא העלבד מבלגא מבשקעון משוב בבינן גבינינא בדיניניניני הדקאם דםיא גדובאם

בּגְלַל זֶה יִהְיֶה חָתֻם וְסָתוּם וּמִסְתַּתֵּר וּמוּשָׁם בְּבֵית-הַשְּׁכִינָה אֲשֶׁר עָלָיו מוּשְׁתְּת שׁרֵש-הַעֹלָם:

Wherefore it will be sealed up, encrypted, 7 hidden, and set in the habitation upon which the root (Rhiza) 8 of the universe is founded.

[Logion 1]

Ύμῖν οὖν λέγω ἄ λέγω καί γράφω ἄ γράφω.

לבם, מבגל אמי אנא מנא האמי אנא מכלב אנא מבאב אנא בבלב אנאם לָכֵן אֲלֵכֶם אֲנִי אֹמֵר אֶת־מַה שֶׁאֲנִי אֹמֵר וַאֲנִי כֹּתֵב אֶת־מַה שֶׁאֲנִי כֹּתֵב:

To you, therefore, I say what I say, and I write what I write.

[Logion 2]

Τό γράμμα τοῦτο·

באבא איתמישי שראם הַכָּתָב הוּא וֵה:

The writing is this:

 $^{^{\}rm 7}$ Cf. "sealed up, encrypted" with Daniel 12:9.

⁸ "Rhiza" (root) is uncertainly allusive to Empedocles.

[Logion 3]

δύο είσί παραφυάδες τῶν ὅλων αἰώνων, μήτε ἀρχὴν μήτε πέρας ἔχουσαι, ἀπό μιᾶς ῥίζης, ἥτις ἐστί δύναμις σιγή ἀόρατος, ἀκατάληπτος,

שְׁנִים הֵם עֲנָפִים שֶׁל כָּל־הָעוֹלָמִים שֶׁאֵין־לָהֶם רֵאשִׁית וְאֵין־סוֹף מִשֹּׁרֶשׁ אֶחְד שֶׁהוּא כֹּחָה שֶׁל שְׁתִילָה בִּלְתִי נִרְאֵית וּבִלְתִי מוּשֶּׂגָת:

Two are the branches of all the universes (Aiónon), having neither beginning nor end, from one root, which is the power of invisible and incomprehensible silence (Sigé). 10

[Logion 4]

ὧν ἡ μία φαίνεται ἄνωθεν, ἥτις ἐστί μεγάλη δύναμις, νοῦς τῶν ὅλων, διέπων τὰ πάντα, ἄρσην,

מנחם עד אלמו, לבל המה עלא יבא הביא הכאלא ממלא בל כלמה, הכיאם

מֶהֶם הָאֶחָר נִרְאָה לְמַעְלָה שֶׁהוּא כֹּחַ גָּרֹל יֵצֶר הַכֹּל מֹלֵךְ עַל־כָּלָם זְכָר:

Of these the one appeared above, which is a great power, the universal mind (Noús), 11 ruling them all, 12 male.

⁹ The expression "nor end" corresponds to the Qabbalistic אָין־סוֹף (Endless One), though likely without popular signification.

^{10 &}quot;Sigé" (silence) is the emanation of Barbéló, possibly corresponding to the Aramaic, בּר־בְּהַלֹלּ "outer-silence," as dialectical thesis to (בוֹה בּרֹבְּהַלֹלֹּ "outer-silence," as dialectical thesis to (בוֹת בּרֹבְּהַלֹלֹּ perhaps suggestive of Samaritan origin via: see Ezra 4:23.

^{11 &}quot;Noús" (mind) corresponds to Hebrew אָרֵי (Will), comparable to Xenophanes and Anaxagoras' "Universal Mind." Also, cf. logion 16's אַרַבְּיבְי (creating) with the Hebrew Key of Solomon's יוֹצֵר הַכֹל (Fashioner of everything): Maphteaḥ Shelomoh f. 1b.

¹² Cf. "ruling them all" with GosThom 2.

[Logion 5]

ή δὲ ἐτέρα κάτωθεν, ἐπίνοια μεγάλη, θήλεια, γεννῶσα τὰ πάντα.

But the other is below, a great intellect, female, begetting them all.

[Logion 6]

Ένθεν άλλήλοις άντιστοιχοῦντες συζυγίαν ἔχουσι,

Hence they stand opposite one another having conjugal-pairings.

[Logion 7]

καί τὸ μέσον διάστημα ἐμφαίνουσιν ἀέρα ἀκατάληκτον, μήτε ἀρχὴν μήτε πέρας ἔχοντα.

וְהַם מְגַלִּים אֶת־קוֹ הַאֶּמְצָעִי רוּחַ בִּלְתִּי מוּשֶׂגֶת שָׁאֵין־לָה רֵאשִׁית וְאֵין־סוֹף:

And they manifest the middle interval (Méson Diastéma), 13 incomprehensible spirit (Aéra) 14 having neither beginning nor end.

^{13 &}quot;Méson Diastéma" (middle interval) is a cosmological term used in Philo Op . ix; cf. בְּלְצָעָל in Zohar 1:11b.

¹⁴ "Aéra" (air), or "Pneúma" (spirit), was Anaximenes' universal principle, corresponding to the Hebrew []] (spirit/air): cf. Ex 10:13, Is 57:13, and Sepher Yetzirah 1:12.

[Logion 8]

Εν δὲ τούτῳ Πατὴρ ὁ βαστάζων πάντα καί τρέφων τὰ ἀρχὴν καί πέρας ἔχοντα.

במוא הין איליטשי אבא ייבילים וברשים האחרה האחרה האיל לשים באיאי לביע האישה האילים להיאים לביע האישה האילים להי

:אֲבָל בָּגֶה הָיָה הָאָב אֲשֶׁר מְכַלְכֵּל בְּכֻלְם וּמְשַׁנֶּה אֶת־אֵבֶּה שֶׁיֵשׁ לָהֶם רֵאשִׁית וְסוֹף: But in this is the Father who sustains all, and he changes those having beginning and end.

[Logion 9]

Οὖτος ἐστιν ὁ ἐστὼς, στὰς, στησόμενος, ὢν ἀρσενόθηλυς δύναμις κατὰ τὴν προϋπάρχουσαν δύναμιν ἀπέραντον, ἥτις οὔτ' ἀρχὴν οὔτε πέρας ἔχει, ἐν μονότητι οὖσαν·

ֶּנֶה הוּא מִי אֲשֶׁר עָמַר וְעֹמֵר וַיַּעֲמֹר בִּהְיֹתוֹ כֹּחַ נְקַבַּת־זָכָר עַל הַכֹּחַ אֲשֶׁר קַיָּים קוֹדֶם שָׁאֵין־לוֹ סָךְ שֶׁאֵין־לוֹ אֲפִילּוּ רֵאשִׁית וְאֵין־לוֹ סוֹף לִהְיֹת בְּאַחְרוּת:

This is who stood, stands, and will stand, ¹⁵ being a male-female power over the preexistent limitless (Aperanton) ¹⁶ power, which even has no beginning and no end, being in unity.

The expression "who stood, stands, and will stand" refers to the doctrine of the Standing One in the Clementine *Recognitions* 2:7 and *Homilies* 2:22; also cf. Rev 1:8.

¹⁶ Cf. Anaximander's "Apeiron," the 'limitless' or 'indefinite' principle (Arkhé) of everything.

[Logion 10]

ἀπό γὰρ ταύτης προελθοῦσα ἡ ἐν μονότητι ἐπίνοια ἐγένετο δύο.

For from this procession which is in unity, the intellect became two.

[Logion 11]

Κάκεῖνος ἦν εἶς· ἔχων γὰρ ἐν ἑαυτῷ αὐτὴν ἦν μόνος,

And he was one, for having her within himself, he was alone.

[Logion 12]

οὐ μέντοι πρῶτος, καίπερ προῦκάρχων,

However, he was not first, even though he was preexistent.

[Logion 13]

φανείς δὲ αὐτῷ ἀπό ἑαυτοῦ, ἐγένετο δεύτερος.

But she appeared to him by means of himself, and he became second.

[Logion 14]

Άλλὰ οὐδέ πατὴρ ἐκλήθη πρὶν αἰτὴν αὐτὸν ὀνομάσαι πατέρα.

But otherwise he was not called 'Father' before she called him by the name 'Father.'

[Logion 15]

Ϣς οὖν αὐτὸς ἑαυτὸν ὑπὸ ἑαυτοῦ προαγαγὼν ἐφανέρωσεν ἑαυτῷ τὴν ἰδίαν ἐπίνοιαν,

לָכֵן כַּאֲשֶׁר הוֹצִיא אֶת־נַפְשׁוֹ בְּיַד נַפְשׁוֹ הוֹא גִּלְּה לְנַפְשׁוֹ אֶת־חְכְמָתוֹ שֶׁלְוֹ: איבוא מיביל מי אפם לנפצמי ביי נפצמי מיי בלא נופצמי ייבילמי יילמי:

As he therefore brought himself forth by means (by the hand) of himself, ¹⁷ he manifested to himself his own intellect.

[Logion 16]

ούτως καί ή φανεῖσα ἐπίνοια οὐκ ἐποίησεν,

ילכבע הלכמה העולתה מבלי ליגור: השביא הכבעא איש לדילי ליגור:

And thus the intellect was manifested without creating.

[Logion 17]

άλλὰ ίδοῦσα αὐτὸν ἐνέκρυψε τὸν πατέρα ἐν ἑαυτῆ,

אלא בּאֲשֶׁר רָאֲתָה אֹתוֹ הִיא הִטְמִינָה אֶת־הָאָב בְּנַפְשָׁה: אָלָּא כַּאֲשֶׁר רָאֲתָה אֹתוֹ הִיא הִטְמִינָה אֶת־הָאָב בְּנַפְשָׁה:

Otherwise having seen him, she hid the Father within herself.

¹⁷ Cf. GosThom 50.

[Logion 18]

This is the power, and it is a male-female power and intellect. 18

[Logion 19]

ὄθεν ἀλλήλοις ἀντιστοιχοῦσιν οὐδὲν γὰρ διαφέρει δύναμις ἐπινοίας ἐν ὄντες.

תן למן סומן מום להסבל עד עד על על לולהמי, ולני מן עבמלא בא ולמים אום מום להסבל אים על על אים מום באולה לאים

מִשָּׁם הֵם עֹמְדִים לְנֶגֶד אַחַד אֶחָד כִּי כֹּחַ אֵינוֹ יוֹתֵר מֵהַחָכְמָה בִּמְצִיאוּת:

Whence they stand opposite one another, for power is not greater than intellect in reality.

[Logion 20]

Εκ μεν τῶν ἄνω εὑρίσκεται δύναμις, ἐκ δὲ τῶν κάτω ἐπίνοια.

אַך מֵאצֶׁה אֲשֶׁר לְמַעְלָה יִפְּצֵא כֹּחַ אֲבָל מֵאֵלֶה אֲשֶׁר לְמַטָּה חָכְמָה: אַ מּלֹי יּלִבר הִי יִפְּצֵא כֹּחַ אֲבָל מֵאֵלֶה אֲשֶׁר לְמַטָּה חָכְמָה:

Yet from those above is found power, but from those below, intellect.

ווּ I.e. the "power" (בּלְהַה, עבבעלא) is masculine and the "intellect" (בער העבעלא) is feminine.

[Logion 21]

ἔστιν οὖν οὕτως καί τὸ φανὲν ἀπ' αὐτῶν, ἒν ὃν, δύο εὑρίσκεσθαι, ἀρσενόθηλυς ἔχων τὴν θήλειαν ἐν ἑαυτῷ.

הכי האת שבתא בנצאה מוא המתללא מנחים הכח מצול בנצאה שבת הכי האת שבתא בנצאהם

לָבֵן יֵשׁ כָּכָה גַּם מַה שֶׁמִּתְגַּלֶּה מֵהֶם שֶׁבּוֹ נִמְצָאִים שְׁנַיִם נְקַבַת־זָכָר שֶׁיֵשׁ אֶת־הַנְּקֵבָה בּנפַשׁוֹ:

Therefore, there is thus even what is manifested by them, in which two are found, male-female, having the female in himself.

[Logion 22]

Οὕτως ἐστί νοῦς ἐν ἐπινοίᾳ, ἄ χωριστὰ ἀπ' ἀλλήλων, εν ὄντες, δύο εὐρίσκονται.

בָּכָה הַיֵּצֶּר יִהְיֶּה בְּחָכְמָה אֲשֶׁר בִּהְיוֹתָם נִפְּרָדִים מֵאַחַד אֶחָד בִּמְצִיאוּת נִמְצָאִים שנים:

Thus mind is in intellect, which being separate from one another, in reality, two are found.

Appendix Interlinear Key

*N.b.: This is not a translation but a key to the English translation, one which aims for optimal semantic equivalence but makes some accomodations for idiom and syntax.

Greek	Syriac	Hebrew	English
τῆ Ἀποφάσει τῆ μεγάλη	היבא היבא	בַגָּרִל הַמַּאֲמָר	The Utterance Great
[Prologue 1]			
Τοῦτο	,നർവം പ്രത	וֶה הוּא	This is
то уранна	מאב	הַכְּתָב	the writing
ἀποφάσεως	המאמרא	שֶׁל מַאֲמַר	of the utterance
φωνῆς	~ <u>~</u>	הַקּוֹל	of the voice
kai	-a	- <u>`</u>	and
ονόματος	スカメ	הַשֶּׁם	the name
ėξ	محا ک	לעור	from out of
ἐπινοίας	ستحدله	דַּחָלְמָה	the intellect
τῆς	- ¬	שֶׁל	of
μεγάλης	הכא	<u>ה</u> לב,ל	great
δυνάμεως	مركس	הַכֹּהַ	the power.
τῆς ἀπεράντου.	مے در میں،	מַבְּלִי־סָךְ:	limitless
[Prologue 2]			
Δ 1ὸ	47 w T/2	בִּגְלַל זֶה	Wherefore
ё отаі	പ് രമ്പ	יִהְנֶה	it will be
ἐσφραγισμένον,	~yfer	דָתִב	sealed up,

κεκρυμμένον,	Krf 200	וְסַתוּם	encrypted,
κεκαλυμμένον,	ozakki	יְבְּיִנִיב וּמָסְתַּתֵּר	hidden,
keiµevov	ە∞ىتكى سىجىھە ۋەرەر	יביייבי. ומושם	and set
ėv	בבינ <i>ף</i> "מצמוי"	•	in
	אס אריסג פריז	בְּבֵית־ ביייריב	the habitation
τῷ οἰκητηρίῳ, οὖ		הַשְּׁכִינְה	
	- ,	אַשֶּר	which
ń Ya	male,	עָלָיר 	upon
þíza ~ ".	حصن کی	שרש-	root
τῶν ὄλων	ه د ملک	הָעֹלָם:	of the universe
τεθεμελίωται.	akyra	מוּשְׁתָּת	is founded.
[Logion 1]			
Ύμῖν	لحم	אֲלֵכֶם	To you,
οὖν	7 \sim ω	ڂؚڎٳ	therefore,
λέγω	מא זאא	אָנִי אֹמֵר	I say
ă	-יי ארדא	-אֱת־מַה שֵׁ	what
λέγω	תות זאת	אַנִי אֹכֵור	I say,
Kaí	- 0	- <u>1</u>	and
γράφω	הוה שלים	אַנִי כֹתֵב	I write
ă	-ה הבנא	-מֵה שֵׁ- אֵת־מַה שֵ	what
γράφω.	0K1K 2h2	ֶּ אַנִי כֹּתֵב:	I write.
,, ,		·· · -:	
[Logion 2]			
Tó ypáhha	תיאם	הַכָּתַב	The writing
τοῦτο·	ംപ്രത്യന്തർവം	רייקים הוא <u>ו</u> ה:	is this:
10010	of Division Provided Re	* · · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	13 11113.
[] 2]			
[Logion 3]	._		Т
δύο	رمرد مرد	שְנֵיִם	Two
eíoí	, מאל	הַם	are the
παραφυάδες	حمقص	עֲנָפִּים	branches

τῶν ὄλων	722	-שֶׁל בָּל	of all
αἰώνων,	<i>برجال</i> د	ָּדָעוּלָמִים דָעוּלָמִים	the universes,
μήτε	وته	-שֶׁאֵרן	neither
ảρχὴ ν	Kduxi	ראשית	beginning
μήτε	المرام	-וְאֵין	nor
πέρας	ھەك	סוף	end,
exougai,	~um]	לָהֶם	having
åпó	مح	- ;	from
μιᾶς	, WF.	אָתָר	one
þízns,	حصنه	שׂרֶש	root,
ήτις		-₩	which
ė́оті́	αთ	דורא	is
δύναμις	-4 wpm	כֹחָה שֶׁל	the power of
σιγή	Kodix	שְׁתִיקָה	silence.
ἀόρατος,	Kuds Klo	בִּלְתִּי נִרְאֵית	invisible
aufaius,	בבא גבומענא	+ 1 17 11	Invisible
άκατάληπτος,	محكم بحاصة بحكمه	יבקית יון גרית ובקתי מושֶׁגֶת:	and incomprehensible
άκατάληπτος,		• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	
	ەلاع با بالى لاكاءە	וּבִלְּתִּי מוּשֶּׁגֶת:	and incomprehensible
άκατάληπτος, [Logion 4] ὧν	درصابه براءه	וּבִלְּתִי מוּשֶּׁגֶת: מֵהֶם	and incomprehensible Of these
ἀκατάληπτος, [Logion 4]	יי משדא משדאי משדאי משדאי משדאי	וּבִלְּתִּי מוּשֶּׁגֶת: מֵהֶם הָאֶחָד	and incomprehensible Of these the one
ἀκατάληπτος, [Logion 4] ὧν ἡ μία	درصابه براءه	וּבִלְתִּי מוּשֶּׁגֶת: מֵהֶם הָאֶחָר נִרְאָה	and incomprehensible Of these
ἀκατάληπτος, [Logion 4] ὧν ἡ μία φαίνεται	הבראי בתיפיים משומ ה ה ה ה ה ה ה ה ה ה ה ה ה ה ה ה ה ה ה	וּבִלְּתִּי מוּשֶּׁגֶת: מֵהֶם הָאֶחָד	and incomprehensible Of these the one appeared
ἀκατάληπτος, [Logion 4] ὧν ἡ μία φαίνεται ἄνωθεν,	wahir calon and sering	וּבִלְתִּי מוּשֶּׁגֶת: מֵהֶם הָאֶחָר נִרְאָה לְמַעְלָה	of these the one appeared above,
ἀκατάληπτος, [Logion 4] ὧν ἡ μία φαίνεται ἄνωθεν, ἥτις	-2 mg/k www. -277 -277	וּבִלְתִּי מוּשֶּׁגֶת: מַהֶּם נְרָאָה לְמַעְלָה שֶׁ-	of these the one appeared above, which
ἀκατάληπτος, [Logion 4] ὧν ἡ μία φαίνεται ἄνωθεν, ἥτις ἐστί	22 cayericono	וּבִלְתִּי מוּשֶּׁגֶת: מֵהֶם הָאֶחְד נִרְאָה לְמַעְלָה שֶׁ-	of these the one appeared above, which is
ἀκατάληπτος, [Logion 4] ὧν ἡ μία φαίνεται ἄνωθεν, ἥτις ἐστί μεγάλη	45-1 45-1 45-1 45-1 45-1 45-1 45-1 45-1	וּבִלְתִּי מוּשֶּׁגֶת: מַהֶּם נְרְאָה לְמַעְלָה שֶׁ- הוּא נָּרֹל	of these the one appeared above, which is a great
ἀκατάληπτος, [Logion 4] ὧν ἡ μία φαίνεται ἄνωθεν, ἥτις ἐστί μεγάλη δύναμις,	ens ens ens ens ens ens ens ens	וּבִלְתִּי מוּשֶּׁגֶת: מַהֶּם נְרְאָה לְמַעְלָה שֶׁ- בִּּדְלִ בַּחַ	of these the one appeared above, which is a great power,
ἀκατάληπτος, [Logion 4] ὧν ἡ μία φαίνεται ἄνωθεν, ἥτις ἐστί μεγάλη αύναμις, νοῦς	Ring Reproductions	וּבִלְתִי מוּשֶּׁגֶת: מַהֶּם הָאֶחְד לְמַעְלָה שֶּׁ- הוּא בַח יֵצֶר	of these the one appeared above, which is a great power, mind,

ἄρσην,	っぺっ	:וְכָר	male.
[Logion 5]			
ή	۸ന	הוא	is
δè	4ء	אַבָל	But
èтéра	لانتسلا	הַשֵּׁנִי	the other
κάτωθεν,	Lhuh	לְמָטָּה	below,
ėпі́vоіа	מכבינקא	ַדְּכְמָה	intellect,
μεγάλη,	khoi	רְרִלָּה	a great
θήλεια,	تصحبهه	וְקַבְּה	female,
γεννῶσα	K:1	ؠڔٛڷؚ۩	begetting
τὰ πάντα.	الدلساء	לְכֻלְם:	them all.
[Logion 6]			
ἔνθεν	حرعه	מָבָּאן	Hence
ἀλλήλοις	עה עה	אַתַר אֶתור יַד אָתור	one another
	שמבא מוט למפבך	הַם עֹמְרִים לְנֶגֶר הם עֹמְרִים לְנֶגֶר	they stand opposite
συζυγίαν	٥٨٦ä١	 זרּגִים:	conjugal-pairings.
exouoi,	-ZeZ	עם	having
[Logion 7]			
Kaí	-a	- 1	And
тò	-_	: אָת־	the
μέσον	الاعلى المعالمة	ָ הַאָּמִצָעי	middle
διάστημα	Kuaf	ַבּי יְדָּי קוֹ	interval,
ἐμφαίνουσιν	مسمل	הֵם מָ <u>ג</u> ַלִּים	they manifest
åépa	Kuni	רוּתַ	spirit
ἀκατάληκτον,	دعناءهه دك	בִּלְתִי מוּשֶׂגֶת	incomprehensible
μήτε	وتهم	-שֶׁאֵרן	neither
άρχὴ ν	بدلمست	ראשית	beginning

μήτε	وسرم	-וְאֵין	nor
πέρας	$\omega_{\rho} \mathcal{L}_{\circ}$:קוס	end.
ἕχοντα.	$\dot{\omega}$	֡֡֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓	having
[Logion 8]			
ėν	د-	- "	in
δè	<i>ب</i> ء	אֲבָל	But
τούτψ	ישישיי יחישיי יחישי	וֶה הָיָה	this is
Πατὴρ	よ りえ	ַדְאָב	Father
ò	- - - - -	אַשֶר	who
βαστάζων	Koids	<u></u> מָבַּלְבֵּל	sustains
πάντα	لدلصه	בָּכֶלֶם ·	all,
Kaí	-م	_ ,	and
τρέφων	<u>sule</u>	מִשַנֵּה	he changes
τà	باسا	אֶת־אֵלֶּה	those
άρχὴν	Kduxi	ֶבֶּא באשית	beginning
καί	-م	-7	and
πέρας	മംമം	:קוֹס	end.
exovta.	and gras	שֶׁיֵשׁ לְהֶם	having
	`		
[Logion 9]			
Οὖτος	പ്ര	וֶה	This
eotiv	(ന	הוא	is
ò	مح <i>ا د</i> ۔	מִי אֲשֶׁר	who
ἐ στὼς,	صرح	עַמַד	stood,
στὰς,	72/400	רָעֹמֵר	stands,
στησόμενος,	كەم ت	<u>וֹיעַ</u> מֹד	and will stand,
ŵν	യംഗമാ	בהיתו	being
ἀρσενόθηλυς	تصحبح يحج	וְמֻבַת־זָכָר	a male-female
δύναμις	rclu	בַּתַ	power
			•

ката	7	עַל	over
τὴν	- ¬	אַשֶּׁר	the
προϋπάρχουσαν	magre Die	קַנָּים קוֹדֶם	preexistent
δύναμιν	redu	י. הַכּחַ	power,
ἀπέραντον,	Let les as	שָׁאֵין־לוֹ סָךְ	limitless
ἥτις	· - -	- <u>w</u>	which
oὔτ'	لالمحمولي	אין אַפילוּ	even no
ἀρχὴν	Kduzi	ראשית	beginning
ойте	ەرىم	רָאֵין־	and no
πέρας	هه	סוף	end,
ἔχει,	\sim	לוֹ .	has
ėv	- - -	- '	in
μονότητι	okgum.m	אַחְדוּת:	unity.
oữoav·	Kamz	להְית	being
[Logion 10]			
åпó	4/52	בָּוּתוֹךְ	from
yàp	كُنة	כִּי	For
ταύτης	べっつ	٦٦	this
προελθοῦσα	<i>kdbdk</i> 2	תַּדְלּוּכָה	procession
ή	ده،	אָשֶׁר	which is
ėν	- 5	- "	in
μονότητι	Kgom	אַחְדוּת	unity,
ėпі́vоіа	הפאשה	ַדְלְמָה	the intellect
ἐγένετο	gram	נִהְיְתָה	became
δύο.	و4بهم]	לִשְׁגַיִם:	two.
[Logion 11]			
Kảkeĩvoς ἦv	ፈላማላ	וַיְהִי הוּא	And he was
eĩς·	W	אֶׁחָר	one,

ἔ χων	ചിക്	הְיָה־לּוֹ	having
γàp	הבהמא	י. כי עד	for
ėv	د -	- '	within
έαυτῷ	wrd)	נַפְשׁוֹ	himself,
αὐτὴν	$\dot{\omega}$	אתָה	her
ñν	Kam	הוא הָיָה	he was
μόνος,	april 1	לְבַרוֹ:	alone.
[Logion 12]			
ου	۲,	ベ ラ	not
μέντοι	۲۵m من	אֲבָל הָיָה	However, he was
πρῶτος,	ער גריאי מיני גריאי	ָראשון ראשון	first,
каіпер	ح. یم	-אַך כִּי	even though he was
προῦκάρχων,	o'wagny Dimi	קַנְים קוֹדֶם:	preexistent.
[Logion 13]			
φανείς	grugk	תַרָאֶה	she appeared
δè	-م	 - <u>1</u>	But
αὐτῷ	\sim	לוֹ	to him
ἀπό	حد	בְיַר	by means of
έαυτοῦ,	mrd)	נַפְשׁוֹ	himself,
έγένετο	ambbka	וְהוּא נִהְיָה	and he became
δεύτερος.	ophib)	יטֵנִר:	second.
[Logion 14]			
λλλὰ	ہکاہد	אֶלָא	otherwise
οὐδέ	لمهاعلا	אַף לא	But not
πατὴρ	入り入	を点え	'Father'
ἐκλήθη	,iohk	הוא נקרא הוא נקרא	he was called
πρὶν	בא סנבל ני-	רְפְנֵי שֶׁ-	before

αίτὴν	<i>ج</i> ء٣	וֹאת	she
αὐτὸν	\sim	לוֹ	him
ovohádai	عبر لا حملا	-קרְאָה בְּשֵׁם	called by the name
πατέρα.	٥٨٥٨	אַבָּא:	'Father.'
[Logion 15]			
ws	הלו <i>ש</i> יהל	בַאֲשֶׁר	As
οὖν	$7^{2\omega}$	ڂؚڎٳ	therefore
αὐτὸς	۵ന	הוּא	he
έαυτὸν	mrdy	אֶת־נַפְשׁוֹ	himself
ύπὸ	حد.	<u>הְיַ</u> ר	by means of
ė́аυтоῦ	wr91	נַפְשׁוֹ	himself,
προαγαγών	ہوم	הוֹצִיא	brought forth
ėpavėpwoev	mo Llo	הוא גִּלָה	he manifested
ė́аυтῷ	mr91)	רְנַפְשוֹי	to himself
τὴν ἰδίαν	ംഹു ദ	אָת־ שֶלוּ:	his own
eπίνοιαν,	חדמקטט	<u>ب</u> َٰدِמָתוֹ	intellect.
[Logion 16]			
οὕτως	<i>~\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\</i>	לָכָה	thus
Kaí	- a	- أُ	And
ή	~ -	- ∐	the
φανεῖσα	and show	הָתְגַּלְתָה	was manifested
ėпívoia	محجم	ַדְּלָה	the intellect
oùk	مے حکر	ָמִבְּלִיּ	without
ἐποίησεν,	رلاحده	לְיֵצֵר:	creating.
[1: 17]			
[Logion 17]	۸ ،	ኤ » <u>՝</u> "	O1L
άλλὰ	, ~\.	2,4 k	Otherwise
idovoa	or urb	בַּאֲשֶׁר רָאֲתָה	having seen

αὐτὸν	<i>ന</i> −	אתו	him,
ėvėkpute	m, freit	היא הִטְמִינָה	she hid
τὸν	-7	אֶת⁼הָּ-	the
πατέρα	入り入	אָב	Father
ėv	- =	- ≒	within
ἐαυτῆ,	وببتراء	נִפְּשָׁה:	herself.
[Logion 18]			
τουτέστι	വരന	וֶה הוּא	This is
τὴν δύναμιν,	redu	<u>הַכּ</u> ת	the power,
Kaí	-م	- 1	and
ĕ otiv	ന	הרא	i† is
ἀρσενόθηλυς	וסביף ניכי	נְקַבַת־זָכָר	male-female
δύναμις	Klin	כֹחַ	power
καί	-α	- '	and
епітова,	وهربهم	דְּלְמָה:	intellect.
[Logion 19]			
ὄθεν	בה אל כה	לָשָׁם	Whence
ἀλλήλοις	חיי חיי בא קפבא	אַחַר אֶחָר י	one another,
ἀντιστοιχοῦσιν	שמביא מוט אישבך	הם עֹמְרִים לְנֶגֶר	
ούδὲν	ليكهم,	אֵינוֹ	not
γàp	نبخ	בָּי	for
διαφέρει	idi	יוֹתֵר	is greater
δύναμις	rcJu	כֹּחַ	power
ἐ πινοίας	בא מכבולא	מַהַּחָכְמָה	than intellect
ėv	<u>-</u> =	-∌	in
ὄντες.	०५४१४४५	מְצִיאוּת:	reality.

[Logion 20]			
Ċκ	حے	ڭ-	from
μèν	رن حی	<u> </u>	Yet
τῶν	-2 Hw	אַלֶּה אֲשֶׁר	those
ἄνω	كأرا	לְמַעְלָה	above
εὐρίσκεται	بعلاجيا	יִפְיצא	is found
δύναμις,	kJu	כֹחַ	power,
ėк	ک	تر-	from
δè	<i>د</i> ء	אֲבָל	but
τῶν	- بر <i>نم</i> ر کی	אַלֶּה אֲשֶׁר	those
κάτω	Lhink	לְמַטָּה	below,
ἐπίνοια.	ولإلهاعه	ּדְרְמָה:	intellect.
[Logion 21]	•		
ἔστιν ~	بهر	בָּשׁ	there is
oữv 	77000	ڔۧڎٳ	Therefore,
οὕτως	入しり	בָּלָה	thus
Kai	2~	μÿ	even
тò	גנא	מַה .	what
φavèv	و و المار م	שָׁמִּתְנַּלֶּה	is manifested
àп'	-זבי	בֶו-	by
αὐτῶν,	~am	הֶם	them,
ëν	മാ	בו	in
ὃν,	- <i>-</i>	- ₩	which
δύο	संक्रे	שָׁ <u>נ</u> ִיִם	two
εὑρίσκεσθαι,	معهجس	נִמְצָאִים	are found,
άρσενόθηλυς	تصحيم يدحب	וְקֵבַת-זָכָר	male-female,
ĕxων	שייני	שֶׁרֵשׁ	having
τὴν θήλειαν	لالهاعصا	אֶת־הַנְּ קֵבָה	the female
ėv	د-		in

ἑαυτῷ.	°WYD	נַפְשׁר:	himself.
[Logion 22]			
Οὕτως	راع سحت	בָּבָה	Thus
ė́оті́	പ് രമ്പ	יִּדְרֶה	is
νοῦς	لاغه	דַּיֵּצֶר	mind
ėv	- - -5	- 구	in
ἐπινοίᾳ,	ستعدله	ַדְּבְמָה	intellect,
ă	- n	אָשֶׁר	which
xwpiotà	Envano appiar	בִּהְיוֹתָם נִפְּרָדִים	being separate
åп'	کی	<u>ت</u> -	from
ἀλλήλων,	עה עה	אַחַר אֶחָר	one another,
ềν	<u>-</u> 5	- ⊒	in
ὄντες,	KAOPK	מְצִיאוּת	reality,
δύο	رجنه	<u>שְׁנ</u> ַיִּם	two
εὺρίσκονται.	معتومسه	:נְמְצָאִים:	are found.

References

- Bóid, Ruairidh MacMhanainn, *A Samaritan Plan of Religious History*. Self-published, academia.edu, 2023.
- Gebhardt-Klein, Joseph. *Proof for a Hebrew Vorlage behind the Gospel of Thomas, Its Priority to the Synoptics, and the Simonian Distortion of the Text*. Self-published, academia.edu, 2024.
- Migne, J.-P., ed. *Patrologia Graeca*. 161 vols. Paris, 1857–1886.
- Schedel, Hartmann. Liber chronicarum. Nürnberg: Anton Koberger, 1493.
- Schneemelcher, W. *New Testament Apocrypha*. Vol 2. Louisville, KY: Westminster John Knox Press, 2003.